

UCHWAŁA NR XXXIV/226/2017
RADY GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA
z dnia 28 lipca 2017 r.

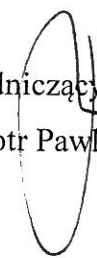
**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Zławieś Wielka
na lata 2017-2019**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.¹), art. 176 ust. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.²) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Zławieś Wielka na lata 2017-2019, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Piotr Pawlikowski

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz.1579 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 730 i 935

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2017 r. poz. 1292

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA
NA LATA 2017 – 2019**

WPROWADZENIE

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo- wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest wspieranie rodziny naturalnej już na etapie gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić rodzinę.

UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ:

Działania podejmowane w celu realizacji programu wynikają z następujących aktów prawnych:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.,
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- 5) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.)
- 6) Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- 7) ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r. poz. 157)

DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE ZŁAWIEŚ WIELKA

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Problemy społeczne w gminie Zławieś Wielka rozwiązuje przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przy współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami, ze szkołami, Posterunkiem Policji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu, Sądem Rejonowym w Toruniu, kuratorami sądowymi, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym.

Gminę Zławieś Wielka według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. zamieszkiwało 13.483 mieszkańców. W 2016 r. z pomocy społecznej korzystało 325 rodzin. Dożywianiem w szkole objęto 256 dzieci.

Tabela Nr 1 – Powody przyznawania pomocy społecznej w 2016 r

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	214	655
Sieroctwo	1	3
Bezdomność	14	17
Potrzeba ochrony macierzyństwa	90	441
W tym: Wielodzietność	54	318
Bezrobocie	123	392
Niepełnosprawność	108	287
Długotrwała lub ciężka choroba	78	163
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	101	358
Przemoc w rodzinie	1	1
Alkoholizm	35	87
Narkomania	1	1
Trudności w przystosowania się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	10

Tabela Nr 2 – Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2016 r

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ogółem	345	1000
w tym: o liczbie osób 1	116	116
2	58	116
3	49	147
4	50	200
5	34	170
6 i więcej	38	251

Głównymi powodami przyznawania pomocy było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w 2016 r. rozpatrzył 41 niebieskich kart.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. 8 dzieci z gminy Zławieś Wielka przebywało w rodzinach zastępczych oraz 1 dziecko zostało umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

W 2016 r. 22 rodziny, w których zdiagnozowano problemy opiekuńczo-wychowawcze zostały objęte pracą asystenta rodziny.

CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinie oraz pomoc w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej poprzez zapewnienie rodzicom i ich dzieciom na terenie naszej Gminy wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych.

Celami szczegółowymi programu są:

- 1) stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin,
- 2) pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania,
- 3) tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej integracji,
- 4) współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny,
- 5) wzmacnianie roli i funkcji rodziny,
- 6) wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- 7) podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 8) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- 9) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny,
- 10) podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są:

- 1) rodziny wychowujące dzieci oraz przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- 3) przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci.

REALIZACJA PROGRAMU

Program realizowany będzie na terenie gminy Zławieś Wielka w latach 2017 – 2019. Jego realizacja oparta jest na wzajemnej współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb publicznych, organizacji, kościołów i związków wyznaniowych, a także innych środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych z poszanowaniem praw człowieka i praw dziecka.

Działania mające na celu realizację założeń programu, a nastawione na bezpośrednią pracę z rodziną są koordynowane i organizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej poprzez:

- a) diagnozowanie problemów rodziny i dziecka,
- b) podejmowanie działań w środowisku, inicjowanie interwencji w uzasadnionych przypadkach,
- c) opracowanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- e) monitorowanie sytuacji rodzin, zwłaszcza niewydołnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, uzależnionych, stosujących przemoc.

PODMIOTY REALIZUJĄCE DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECKA I RODZINY W GMINIE ZŁAWIEŚ WIELKA

Lp.	Podmiot	Rodzaj podejmowanych działań
1.	Urząd Gminy w Złejwsi Wielkiej ul. Handlowa 7, 87-134 Zławieś Wielka	dofinansowania dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół, przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkolnych
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Słoneczna 28, 87-134 Zławieś Wielka	praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo, usługi opiekuńcze i specjalistyczne, aktywizacja społeczno - zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej,

3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Złejwsi Wielkiej	udzielanie rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym pomocy psychospołecznej, prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
4.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Złejwsi Wielkiej ul. Słoneczna 28, 87-134 Zławieś Wielka	pomoc w przypadku występowania przemocy, pomoc psychologiczna i medyczna, interwencje domowe w przypadku zdiagnozowania przemocy, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.
5.	placówki służby zdrowia	działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
6.	Placówki oświatowo-wychowawcze z terenu Gminy Zławieś Wielka (szkoły, przedszkola)	działalność edukacyjno - wychowawcza, organizowanie wypoczynku, zlotów, wsparcie psychologiczno - pedagogiczne dla rodziców i dzieci, orkiestra dęta.
7.	Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Złejwsi Wielkiej ul. Handlowa 7, 87-134 Zławieś Wielka	działalność związana z niesieniem pomocy i wsparcia dzieciom, młodzieży i ich rodzicom, diagnoza i terapia niepowodzeń szkolnych i trudności wychowawczych.
8.	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Złejwsi Małej Dom Kultury w Górsku	propagowanie szeroko rozumianej kultury, wspieranie i inicjowanie aktywności kulturalnej społeczności gminy, edukacja w dziedzinie kultury i sztuki, organizowanie zajęć pozaszkolnych, organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży m.in. poprzez: naukę gry na instrumentach, zajęcia wokalne, taniec, zajęcia teatralne, język angielski, działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu w Gminie Zławieś Wielka, propagowanie i animowanie aktywnych form wypoczynku dla mieszkańców gminy
9.	Gminna Biblioteka Publiczna w Złejwsi Małej wraz z filiami w Górsku i Rzęczkowie	rozpowszechnianie czytelnictwa wśród społeczności lokalnej, spotkania z ciekawymi pisarzami, autorami, ludźmi kultury i sztuki.
9.	Posterunek Policji w Złejwsi Wielkiej	zapewnienie bezpieczeństwa na terenie Gminy Zławieś Wielka, podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty; przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
10.	Organizacje pozarządowe	prowadzenie działalności pomocowej na rzecz dzieci i osób niepełnosprawnych,

11.	Związek Harcerstwa Polskiego	organizacja czasu wolnego; kształtowanie postaw i charakterów dzieci i młodzieży, wspieranie w wychowaniu dzieci zgodnie z harcerskimi wartościami.
12.	Punkt konsultacyjny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej ul. Słoneczna 28, 87-134 Zławieś Wielka	poradnictwo i konsultacje dla osób utrzymujących abstynencję oraz ich rodzin

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) budżet państwa,
- 2) budżet gminy,
- 3) środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

MONITORING

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej przedkłada Radzie Gminy sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji Programu łącznie ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka.

